

12.01.2022

ÅPENT BREV TIL JONAS GAHR STØRE: STÅ OPP FOR VASSDRAGSVERNET!

Å oppheve vern av natur så snart det oppstår en krevende situasjon, er en farlig vei. Vi ber deg sikre de vernede vassdragene våre, skriver WWF og ti andre organisasjoner i et felles opprop til statsministeren.

Vassdragsnaturen i Norge er mangfoldig og unik i europeisk sammenheng. Takket være politisk vilje til å prioritere naturvern i en tid med stor kraftutbygging, har vi klart å beholde denne unike naturarven. Framsynte politikere på 1970-tallet så behovet for en helhetlig plan for den videre vassdragsutbyggingen som forutsatte at naturverdier ble sikret gjennom varig vern av utvalgte elver.

Resultatet er hele 1900 utbygde elver, og at Norge nå er Europas største vannkraftprodusent: Vi står for mer enn halvparten av verdensdelens regulerbare vannkraft, og om lag 70 prosent av vannkraftpotensialet er utnyttet. I noen fylker er nesten alle større vassdrag regulert. I Norge finner vi 9 av verdens 20 høyeste fosser, men bare to av disse renner fritt i dag.

Kraftutbyggingen har tatt vannet fra mange elver og ført til store endringer i livsmiljøene til fugl, fisk, insekter og økosystem både i elva og naturen rundt. Tilsvarende har de grundige utredningene og politiske prosessene som begynte på 1960-tallet sikret oss 394 vernede vassdrag. Disse elvene er juvelene i norsk vassdragsnatur, og gjerne også delvis beskyttet som nasjonale laksevassdrag, naturreservater og nasjonalparker.

Alle som én er de nøye utvalgt for å bevare et varig og representativt utsnitt av Norges enestående vassdragsnatur. Fossefall, elver og bekkedrag er livgivende årer som gir opphav til rikt og unikt biologisk mangfold gjennom elvenes naturlige variasjon, fossesprut og flomvannsføring.

Vassdragsnaturen er hjem for mange sjeldne og truede arter, deriblant villaksen, som nylig havnet på Rødlista. Elvene gir store naturopplevelser med mulighet for padling, fiske, bading og annet friluftsliv. Vi står midt i en naturkrise, og det er avgjørende for artsmangfoldet at vi bevarer et økologisk representativt nettverk av vassdragsnatur, og tar best mulig vare på det som står igjen. Våre organisasjoner representerer til sammen over en million medlemskap.

Vi er sjokkert og skremt over forsøkene på å så tvil om hva varig vern betyr. Det er uaktuelt å uthule vassdragsvernet, for elvene sin del, men også for tilliten til politiske prosesser og vedtak. Vi må kunne stole på at den naturen som er vernet, forblir vernet og ivaretatt for fremtidige generasjoner. Å åpne for utbygging i vernede vassdrag er respektløst, kunnskapsløst og historieløst. Vi trenger mer fri natur, ikke mindre, og de vernede vassdragene er siste skanse mot fullstendig nedbygging av vår unike vassdragsnatur.

Jonas Gahr Støre: Vi ber om umiddelbar bekreftelse på at mulige kraftutbygginger i vernede vassdrag ikke blir en del av mandatet til den kommende energikommisjonen, og at vernede vassdrag har reell beskyttelse også under din regjering.

Stå opp for våre vernede vassdrag! Vern er vern.

Signert:

*Truls Gulowsen, leder **Naturvernforbundet***

*Dag Terje Solvang, generalsekretær **Den norske turistforening***

*Kjetil Aa. Solbakken, generalsekretær **Birdlife Norge***

*Anja Bakken Riise, leder **Framtiden i våre hender***

*Eldar Berli, generalsekretær **Norges Jeger- og Fiskeforbund***

*Bente Lier, generalsekretær **Norsk Friluftsliv***

*Torfinn Evensen, generalsekretær **Norske Lakseelver***

*Gina Gylver, leder **Natur og Ungdom***

*Christian Steel, generalsekretær, **Sabima***

*Karoline Andaur, generalsekretær **WWF Norge***

*Frode Pleym, leder **Greenpeace Norge***